

Тестовий контроль знань – це засіб об’єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей підготовки слухачів, при якому рівень сформованості умінь встановлюється опосередковано за допомогою ситуаційних тестів.

Колектив НМЦ Донецької області продовжує шукати і інші сучасні технології навчання. На цей час наші фахівці освоюють матеріали по технології дистанційного навчання, ведуть пошук оптимальних технологій проведення практичних занять.

Сам процес функціонального навчання має бути побудований таким чином, щоб слухач був активним його учасником, а викладач чи майстер виробничого навчання, насамперед, помічником, організатором навчальної діяльності. Активізується спільна діяльність педагога та слухачів, спрямована на досягнення спільної мети – розвитку компетентності керівних кадрів та професіоналізму фахівців у сфері ЦЗ.

Сосновська А.М., майстер виробничого навчання Новокаховських міських курсів III категорії НМЦ ЦЗ та БЖД Херсонської області

ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ФІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ГРУПОВОГО ЗАНЯТТЯ З ІНСТРУКТОРАМИ КОНСУЛЬТАЦІЙНИХ ПУНКТІВ

Сутність педагогічної майстерності майстра виробничого навчання, що проводить свою діяльність у сфері цивільного захисту, полягає в науковому підході та ґрунтовному аналізі, прагненні відшукати найбільш придатні шляхи забезпечення високого рівня підготовки фахівців цивільного захисту та забезпечення практичного відпрацювання дій у випадку виникнення надзвичайної ситуації.

Завданнями постійно-діючих семінарів, що проводяться навчально-методичними центрами сфери цивільного захисту, є протягом короткого часу дати фахівцям цивільного захисту необхідний мінімум знань щодо державної системи ЦЗ, прищепити навички організаційної роботи та спонукати до відпрацювання дій за призначенням до автоматизму. Тобто, за короткий термін слухачі мають засвоїти доволі великий обсяг матеріалу, здобути міцні вміння та застосувати їх на практиці.

Нове в навчанні дорослих - це не лише ідеї, підходи, методи, технології, які ще не використовувалися, а й той комплекс елементів, або окремі елементи навчального процесу, які несуть у собі прогресивні засади, дають змогу ефективно вирішувати завдання розвитку і саморозвитку особистості. Особливої ваги набуває активне використання і розвиток багатого фонду напрацьованих наукою і практикою ідей, технологій, педагогічних систем, а також організація випереджаючих пошукових експериментів. Складність і неоднозначність в оцінках інноваційних процесів, які виникають у розвитку альтернативного навчання - все це

прекрасно розуміють педагогічні працівники, які знаходяться у постійному пошуку, творять нове, прогресивне, удосконалюють нашу педагогіку.

Інтерактивне навчання - одна із стратегій, що базується на взаємодії та заснована на спілкуванні. Практики-педагоги стверджують, що найбільш ефективним є інтерактивне навчання, в основі якого лежать принципи особистісно-орієнтованого навчання, безпосередньої участі кожного учасника навчання як шукача шляхів і засобів розв'язання проблем.

Понад 2400 років тому Конфуцій сказав:

«Те, що я чую, я забуваю.

Те, що я бачу, я пам'ятаю.

Те, що я роблю, я розумію.»

Ці три прості твердження обґрунтовують необхідність використання активних методів навчання. Дещо змінивши слова великого китайського педагога, можна сформулювати кредо інтерактивного навчання:

«Те, що я чую, я забуваю.

Те, що я бачу й чую, я трохи пам'ятаю.

Те, що я чую, бачу й обговорюю, я починаю розуміти.

Коли я чую, бачу, обговорюю й роблю, я набуваю знань і навичок.

Коли я передаю знання іншим, я стаю майстром».

Завдяки ефекту новизни та оригінальності інтерактивних методів при правильній їх організації зростає цікавість до процесу навчання. На думку педагогічного колективу навчального-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Херсонської області особлива цінність інтерактивного навчання у тому, що слухачі навчаються ефективній самостійній роботі та удосконаленні практичних навичок.

При активних методах, які сприяють розвитку творчих здібностей, усі слухачі на занятті працюють інтенсивно, з інтересом і бажанням:

- уважно слухають – думаючи;

- спостерігають – думаючи;

- читають – думаючи;

- виконують практичні та самостійні завдання – думаючи.

Наведемо приклад, застосування на практиці інтерактивних методів навчання під час проведення постійно-діючого семінару для інструкторів консультаційних пунктів при органах місцевого самоврядування у ході групового заняття на тему «Оцінка техногенно-екологічної характеристики міста Нова Каховка. Імовірні надзвичайні ситуації. Визначення імовірних загроз для закріпленого за консультаційним пунктом району»

Одним із інтерактивних методів, що застосовується під час заняття є «Розмова під час прогулянки (Ток-Вок — від англ. Talk-Walk).» Слухачі поділяються для роботи в групах (парах). Принципом групування є територіальне розташування їх консультаційних пунктів або наявність подібних імовірних для місцевості загроз. Пропонується для вирішення проблема (питання) щодо самостійного визначення тематики консультацій з непрацюючим населенням в організації роботи консультаційного пункту у

своєму мікрорайоні. Групи (пари) обговорюють цю проблему протягом 10 хвилин, прогулюючись аудиторією. Після завершення обговорення, слухачам надається декілька хвилин для запису думок, які з'явилися під час «прогулянки». Потім групи (пари) озвучують обрані ними теми для консультацій та обмінюються своїми ідеями.

Після чого методом «мозкового штурму» визначаються обов'язкові теми для консультування непрацюючого населення у місті Нова Каховка. Серед яких:

- оповіщення населення про надзвичайні ситуації;
- стихійні лиха, які можуть виникнути та дії населення з ліквідації їх наслідків;
- небезпечні хімічні речовини (НХР) та захист від них;
- самодопомога та взаємодопомога при можливих пораненнях та ураженнях;
- порядок використання засобів колективного захисту та розташування їх на своєму мікрорайоні;- порядок підготовки та використання засобів індивідуального захисту;
- евакуація з районів аварій, катастроф та стихійного лиха, розміщення збірних та прийомних евакуаційних пунктів.

Описаний вище метод, на нашу думку, дозволяє ефективніше використовувати час навчального заняття, забезпечуючи активність, свідомість, міцність знань слухачів. Ще одним позитивним моментом у даному випадку виступає реалізація одного з основних принципів інтерактивного навчання «коли я чую, бачу, обговорюю й роблю - я набуваю знань і навичок».

Групова форма роботи, як основа в технології інтерактивного навчання, компенсує всі недоліки фронтальної та індивідуальної роботи. Майстер виробничого навчання у груповій навчальній діяльності керує роботою кожного слухача опосередковано, через завдання, які він пропонує групі, та які регулюють діяльність усіх учасників.

Стосунки між викладачем та слухачем набувають ознак співпраці завдяки тому, що педагог безпосередньо втручається в роботу груп тільки в разі виникнення запитання у слухачів, і вони самі звертаються до нього по допомогу. Це їхня спільна діяльність. Групова навчальна діяльність не ізолює слухачів один від одного, а навпаки, дає змогу реалізувати природне прагнення до спілкування, взаємодопомоги й співпраці.

Уляшкевич М.О., методист НМЦ ЦЗ та БЖД Івано-Франківської області

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ПЕДАГОГА

Проблема підвищення якості професійної компетентності працівників освіти зумовлена зростанням вимог до рівня їх професійної майстерності. Особливу роль у здійсненні реформ в освіті відіграє вдосконалення науково-